

Anketa: Vliv koronaviru na vzdělávání v cestovním ruchu a hotelnictví

Cestovní ruch je aktuálně v bezprecedentní krizi. Řada společností končí, jiné se v rámci úspor zbavují zaměstnanců. Zkrátka a dobré, turismus a hotelnictví se nyní nejvíce jako příliš perspektivní odvětví, pokud jde o jistotu zaměstnání. Podepře se to na zájmu o studium těchto oborů na tuzemských vysokých školách? A jak budou školy na tento vývoj reagovat? To jsme zjišťovali v následující anketě.

- 1** Jak se podle vás současná koronavirová krize podepře na zájmu o studium cestovního ruchu a/nebo hotelnictví?
- 2** Změní se nějak v důsledku tohoto vývoje nabídka vaši školy?
- 3** V současnosti probíhá výuka distanční formou. Počítáte s tím, že bude hrát distanční výuka nějakou roli i po skončení protiepidemických opatření?
- 4** Případné další vaše postřehy k tématu.

Ing. Petr Studnička, PhD.

Vysoká škola hotelová v Praze

1 Cestovní ruch zasáhl pandemie covid-19 nejvíce ze všech sektorů národního hospodářství. Tato skutečnost se nepochyběně promítne do zájmu o studium cestovního ruchu, hotelnictví či gastronomie na vysoké škole. Z tohoto důvodu jsem za Vysokou školu hotelovou v Praze zveřejnil na Facebooku VŠH dne 31. října 2020 hlavní důvody, proč má smysl i přes současnou složitou dobu cestovní ruch na vysoké škole studovat. Již letos jsme viděli pokles v počtu přihlášek. Ten byl dán především restrikcemi ve vztahu k zahraničním studentům.

2 Nabídka studijních programů a jednotlivých specializací, které máme akreditovány, se nezmění. Určitě ale dojde k inovaci obsahu výuky u vybraných předmětů. Bude nutné čelit novým výzvám, které celospolečenské krize (např. zdravotní, ekonomická, bezpečnostní) přináší. Myslím tím sílící individualizaci poptávky v kontextu omezování sociálních

kontaktů, ale i automatizaci, robotizaci, digitalizaci a elektronizaci vybraných procesů či služeb, u kterých bude možné nahradit lidský faktor.

3 Distanční formou zajišťujeme plnohodnotně výuku, avšak pouze v době, kdy je zakázána osobní přítomnost studentů na výuce na vysokých školách z rozsahu konkrétního orgánu veřejné moci. Jakmile tento zákaz skončí, musíme přejít na prezenční, resp. kombinovanou formu výuky. Tyto dvě formy máme akreditovány Národním akreditačním úřadem pro vysoké školství a dle jeho stanoviska nelze distančně vyučovat, je-li osobní přítomnost studentů na vysokých školách umožněna, ledaže by distanční výuku měla příslušná vysoká škola akreditována.

4 Cestovní ruch i v minulosti čelil mnoha výzvám. Do budoucí budou potřeba v těchto oborech vysokoškolsky kvalifikovaní lidé. Do jednotlivých předmětů současné poznatky zapracováváme a informujeme studenty o všech opatřeních, které stát (vláda) na podporu cestovního ruchu přijímá (pozastavení EET, přefacení stravovacích i ubytovacích služeb do 10% sazby DPH, dotační programy COVID Nájemné, COVID Ubytování, COVID Lázně apod.).

Ing. Liběna Jarolímková, Ph.D.

Vysoká škola ekonomická v Praze

1 U volby studijního programu nevnímáme v tuto chvíli ze strany studentů nějaká negativní vymezování vůči oboru. Současná situace ovlivňuje fungování a procesy nejen v oboru cestovního ruchu, ale napříč odvě-

vimi. Dochází k transformaci zařízení oborových systémů, hledají se nové cesty fungování, které mohou přinést prosperitu, a zajistit tak částečnou stabilizaci. Připravenost studentů pro praxi je tak ještě důležitější než kdy jindy – při hledání nových možností a příležitostí uspějí ti, kdo dokážou své odborné znalosti proměnit v příležitost utkat se s překážkami, které na trhu v současné době nepochyběně jsou a kdo dokážou uspět v jejich překonání. Jen tak se v budoucnu můžeme opět setkat s plnohodnotnou nabídkou produktů a služeb v našem oboru. Věřím, že i budoucí zájemci o studium cestovního ruchu budou tento stav vnímat jako výzvu, ledaže by distanční výuku měla příslušná vysoká škola akreditována.

2 Naše nabídka studijních programů je relativně stabilní. Vzhledem k zákoně úpravě a podmínkám akreditačních řízení nejsou příliš rychlé změny ani možné. Fakulta postupně rozvíjí své studijní programy tak, aby kompetence studentů dlouhodobě splňovaly nároky trhu práce. Počítáme samozřejmě s tím, že obrovský trh práce je proměnlivý mechanismem, jehož podmínky nejsou schopni vždy ovlivnit. Vzdělávání v cestovním ruchu nemáme založeno pouze na faktografických znalostech, ale především na rozvoji profesních a osobních kompetencí. Učíme studenty pracovat s daty, kriticky myslit, orientovat se v nestandardních situacích a přijímat kreativní řešení – k tomu nám současná doba poskytuje řadu podnětů a potřeb.

3 Pravděpodobně ano. Digitalizace výuky je jedním z trendů, který naše fakulta dlouhodobě podporuje. Za posledních 6 měsíců se proces digitali-

zace výrazně urychlil a zkušenosť potvrzuje, že některé prvky výuky mohou probíhat on-line a jsou stejně účinné. V některých situacích však osobní kontakt chybí – týká se to odborných seminářů, exkurzí, možností vykonávat stáže apod.

4 Cestovní ruch vždy byl, a já pevně věřím, že i nadále bude, pozitivním odvětvím. Lidé chtějí cestovat – mnoho z nich už plánuje své budoucí cesty. Nezbývá než si přát, abychom tyto plány byli schopni realizovat co možná nejdříve.

doc. Ing. Pavlína Pellešová, Ph.D.
Slezská univerzita

1 Počet pracovních míst v současné koronavirové krizi v cestovním ruchu u nás i v zahraničí klesá. Cestovní ruch však bude existovat i nadále, ale s určitými změnami, které budou vycházet z empirie podniků cestovního ruchu získaných v období pandemie. Řada těchto podniků ukončí podnikatelskou činnost nebo změní majitele, ale mohou vzniknout i nové podniky, schopné flexibilně reagovat na změny a přizpůsobit se novým podmínkám.

Předpokládá se, že v budoucnu bude počet pracovních míst nižší, přesto se domníváme, že práce v cestovním ruchu neztratí na atraktivnosti a zájem o studium cestovního ruchu potrvá i z důvodu uplatnitelnosti nejenom u nás, ale i v zahraničí. Pokud si studenti uvědomí, že to může být pro ně nová příležitost a výzva, tak na studium cestovního ruchu nezanevřou a budou ho povzbuzovat za vhodnou příležitost k uplatnění se na trhu práce doma nebo v zahraničí.

2 Nabídka studijních programů naší fakulty samozřejmě reaguje na potřeby trhu a připravuje nové akreditace. Většina studijních programů již akreditací prošla. Očekáváme spíše přizpůsobení předmětů v rámci nabízených programů stávajícím podmínkám.

3 Distanční výuka využitím on-line výuky je jednou z možností, jak reagovat na probíhající změny. On-line výuku podporují i uznávané univerzity po celém světě. Předpokládáme, že část výuky v budoucnu takto může probíhat. Osvědčuje se to v současné době. Studenti si výuku nahrávají, věnují se studiu dle časových možností a máme výtečnou a finančně nenáročnou možnost se se studentem spojit k osobní konzultaci přes Microsoft Teams v čase, kdy to vyhovuje oběma stranám. On-line výuku využíváme i pro přednášky expertů z praxe. Lze takto spolupracovat i s profesory z partnerských univerzit ze zahraničí. Zůstává ale otázka, zda tato výuka bude mít stejný vzdělávací efekt, jako výuka „na živo“. Do budoucnu, i po skončení protiepidemických opatření bude, dle našeho názoru, hrát on-line výuka jistou roli ve vzdělávacím procesu.

RNDr. Eva Janoušková, Ph.D.
Vysoká škola polytechnická Jihlava

1 Situace je nyní především pro podnikatele v cestovním ruchu velmi složitá. Určitě bude mít vliv na rozhodování budoucích vysokoskoláků, zda zvolit studium oboru cestovní ruch a věřím, že jej nyní mohou považovat za neperspektivní. Ale to je pouze krátkodobý pohled. Trvá několik let, než se ze zájemců o studium stanou absolventi. Situace se za tu dobu změní a rozhodně bude zapotřebí vzdělávacích odborníků v oboru.

2 Na VŠPJ nabízíme prakticky zaměřené ekonomické vzdělání pro výkon odborných činností v různých oblastech cestovního ruchu. Jsem přesvědčená, že i do budoucnu je to správná cesta. Náš absolvent je připraven pracovat ve středním managementu provozních, personálních, organizačních i finančních oblastí v organizacích cestovního ruchu i ve veřejné správě. Po úspěšném

ukončení studia je schopen okamžitě se uplatnit v praxi. Klademe důraz na zařazení odborníků z praxe do výuky a na systematickou spolupráci katedry s aplikací sférou. Je samozřejmé, že musíme ve výuce reagovat na aktuální situaci v oboru.

3 Nutnost přejít na distanční výuku naučila akademiky i studenty mnoho nového. Toho využijeme a do budoucna rozšíříme výukové metody o nové distanční prvky především v kombinované formě studia. Stále jsem ale přesvědčená, že osobní kontakt studenta s vyučujícím je prvořadý. Přínos vidím dále v optimalizaci e-learningových nástrojů. Došlo k propracování stávajících kurzů a vytvoření nových tak, aby ve spojení s využitím on-line komunikačních platform byla výuka co nejefektivnější.

4 Po skončení krize bude nutné cestovní ruch znova nastartovat. Nastane nová situace, která přinese nové problémy a také nové příležitosti. Bude nutné efektivnější řídit cestovní ruch v destinacích od lokální úrovně po tu nejvyšší, vyravnat se s problémy v podnikatelské sféře. Bude to i třeba příležitost více nahrazovat lidský kontakt tam, kde je to vhodné (např. elektronické systémy ve službách cestovního ruchu). O to víc bude zapotřebí kvalitních vzdělávacích odborníků v oboru.

Ing. Zdeněk Málek, Ph.D.
Vysoká škola obchodní a hotelová

1 V současné době se probíhají krize na zájmu o studium cestovního ruchu a hotelnictví neprojevila a předpokládám, že tak tomu bude i do budoucnosti. Perspektivně lze vycházet z toho, že v současném globalizovaném světě cestovní ruch a s ním související aktivity neztratí svůj význam. Lidstvo doposud dokázalo pandemie, které jej postihly, postupně vyřešit a život se vrátil do „normálu“. Je možné, že z důvo-